

[Erik Eriksen.]

ad hvilken vi har opnået dem. Vi ønsker en fortsættelse og en videre udformning af denne politik. Hvadenten det drejer sig om den økonomiske politik, om erhvervslivets forhold eller om kulturelle områder, skal regeringen dog ikke vente, at vi efter valget og den nye regerings tiltræden ønsker at give socialdemokratiske synspunkter nogen form for forkørselsret. Jeg tør sige, at den folkelige, liberale islæt ved valget har fået en sådan tillidserklæring, at vi med megen fortrøstning til fremtiden kan gå til vor gerning som oppositionsparti.

Aksel Møller: Jeg har en enkelt blomst, jeg gerne vil aflevere ved denne lejlighed til en socialdemokrat. Den højtærede statsminister vil formentlig tilgive mig, at det ikke er ham, der får den. Jeg vil gerne have lov til at takke den højtærede formand, fordi han forleden dag brød den sædvanlige tradition og talte fra formandssædet uden manuskript. Jeg vil håbe, at dette traditionsbrud snart vil forplante sig til talerstolen, og at vi kan blive enige om at live vore politiske debatter op ved at blive fritaget for i forvejen at skulle præstere et stort skriftligt indlæg at udlevere til pressen, især når begivenhederne løber så hurtigt, at manuskriptet er dementeret, før talen er holdt. Jeg skal ikke lægge skjul på, at det er ikke alene mig, det er gået på den måde. Efter at den højtærede statsminister havde oplæst sin erklæring om ændringen i programtalen vedrørende forholdet til 18 måneders tjenestetiden... (*Statsministeren* [Hans Hedtoft]: Det var ingen ændring!)... om udfaldet af undersøgelsen vedrørende 18 måneders tjenestetid, er i alt fald en del af disse manuskripter blevet overflødige. Det ville vist være i høj grad ønskeligt, om vi kunne komme dertil, at debatterne sprang ud af øjeblikket. Til gengæld må jeg så indskyde den lidt bitre bemærkning, at jeg forstår ikke det ærede medlem hr. Erik Eriksens kompliment for den hurtige undersøgelse vedrørende 18 måneders tjenestetiden... (*Erik Eriksen:* Den var også ironisk!)... Så forstår jeg den bedre, for så var det altså en kritik af en forhastet erklæring i trontalen, og den opfattelse deler jeg ganske. Man kunne dog, når undersøgelserne alligevel ikke skulle vare mere end en 8 dages

tid, have ventet med at fremsætte regeringsudtalelsen, indtil undersøgelserne havde fundet sted.

Når vi nu vender bladet og begynder parlamentarisk virksomhed under den nye grundlov, vil jeg gerne beskæftige mig lidt med formerne. Jeg kunne tænke mig, at vi fik en ændret form for forhandlingerne, og at vi prøvede at gennemføre debatten kontinuerligt, når det drejer sig om en aktuel politisk debat som denne. Jeg finder, at det er en underlig form, der kun er egnet til at svække interessen for debattens forløb og at ødelægge enhver mulighed for at få liv over den, at vi gør ordførertalerne færdig i morgen, og så går der en lille uge, før svarene kommer fra ministerbænken. Jeg tror, vi er det eneste parlament i verden, der bærer sig ad med en sådan sendrægtighed, når det drejer sig om en aktuel politisk situation, og jeg tror, at interessen hos befolkningen for, hvad der sker omkring denne pult, ville blive langt større, hvis vi overholdt den almindelige regel for dramaet: tidens og stedets enhed.

Medens jeg er ved spørgsmålet om indledningen til virksomheden under den nye grundlov i folketinget, vil jeg udtale det håb, at den højtærede statsminister vil være enig med mig om, at den tale, han holdt, og som altså åbnede folketingets arbejde, dog vist ikke i enhver henseende kunne siges at opfylde, hvad der var tænkt på med grundlovens § 38. Det var utvivlsomt ikke hensigten, at vi skulle have en af de gammel-dags trontaler. § 38 pålægger statsministeren at afgive en redegørelse for rigets almindelige stilling; denne redegørelse skal være indledningen til en efterfølgende almindelig forhandling. Det må da have været meningen, at åbningstalen skulle grave et spadestik eller to dybere, end trontalen tidligere gjorde, for tidligere blev det politiske arbejde foruden af trontalen indledet af en redegørelse for landets økonomiske stilling, givet af finansministeren, og dermed var altså det grundlag, der var tilstede for folketingets behandling af den politiske situation, bredere, end det er nu, når åbningsdebat og finanslovdebat er adskilt med rum tid imellem sig.

Nu ved jeg selvfølgelig, at der er grunde — og jeg indrømmer gode grunde — for, at den højtærede statsminister har måttet